

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Naděždy Řehákové a soudce Miroslava Výborného v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 11. 2013, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 7. 2014, čj. 18 Ad 6/2014 – 16, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **s e n e p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V souladu s § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) zvýšila rozhodnutím č. I ze dne 9. 9. 2013 invalidní důchod žalobce pro invaliditu prvního stupně na 13 460 Kč (po valorizaci celkem 13 961 Kč) měsíčně, a to pro období od 20. 10. 2010 do 19. 8. 2011. Podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění stěžovatelka rozhodnutím č. II z téhož dne snížila invalidní důchod žalobce pro invaliditu prvního stupně na 6339 Kč měsíčně, a to od 20. 10. 2013. Proti těmto rozhodnutím podal žalobce námítky. Stěžovatelka posléze rozhodnutím uvedeným v záhlaví jeho námítky zamítla. Žalobce se proti tomuto zamítavému rozhodnutí bránil žalobou. Krajský soud v Ostravě rozhodnutí stěžovatelky pro vady řízení zrušil a věc jí vrátil zpět k dalšímu řízení.

[2] Stěžovatelka nyní brojí proti rozsudku krajského soudu kasační stížností ze dne 3. 9. 2014; rovněž navrhuje, aby zdejší soud přiznal její kasační stížnosti odkladný účinek. Důvody pro přiznání odkladného účinku spatřuje v teoreticky možné existenci dvou (potenciálně opačných) rozhodnutí stěžovatelky o téže věci, k čemuž by mohlo dojít v případě, že by vydala v souladu s názorem krajského soudu nové rozhodnutí a následně by byl rozsudek krajského soudu zrušen Nejvyšším správním soudem jako nesprávný. Tento nežádoucí výsledek je existujícími procesními instituty prakticky neřešitelný. Dle stěžovatelky je tudíž naplněn pojem „nepoměrně větší újmy“ dle § 73 odst. 2 s. ř. s. Přiznání odkladného účinku též není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[3] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

[4] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud může přiznat žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu,

než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[5] Odkladný účinek představuje institut mimořádné povahy. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno automaticky očekávat přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dočasně pozastavuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno.

[6] Stěžovatelka odůvodnila návrh na přiznání odkladného účinku možnou existencí dvou různých správních rozhodnutí v téže věci. Povinnost stěžovatelky rozhodnout v souladu s právním názorem krajského soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku však nemůže být sama o sobě důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení čj. 2 Ans 3/2006-49, v němž rozšířený senát konstatoval, že samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá vliv na plnění povinností správním orgánem. Rozšířený senát zároveň upozornil, že pokud krajský soud zruší rozhodnutí správního orgánu, správní orgán je povinen pokračovat v řízení a respektovat přitom závazný právní názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku bez ohledu na to, zda byla podána kasační stížnost.

[7] Skutečnost, že správní orgán má povinnost rozhodnout o věci v souladu se zrušujícím rozsudkem krajského soudu, sama o sobě nemůže vést k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť by z tohoto důvodu musel být odkladný účinek přiznáván ke každé žádosti správního orgánu, jehož rozhodnutí bylo zrušeno. Takový postup by však odporoval shora popsanému smyslu a účelu zákonné úpravy. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti správního orgánu je tedy vyhrazeno pro ojedinělé případy, kdy by okamžitý výkon soudního rozhodnutí mohl mít závažné důsledky (např. vrácení řídicího oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku apod.). O takovou mimořádnou situaci se v nyní posuzované věci nejedná, resp. stěžovatelka nic takového netvrdila. Z obsahu spisu ani z tvrzení stěžovatelky nevyplývá, že by výkon napadeného rozsudku mohl mít takové právní následky, které by pro stěžovatelku znamenaly nepoměrně větší újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neprokázala, že výkon či účinky napadeného rozsudku by vedly ke vzniku nepoměrně větší újmy, Nejvyšší správní soud se již nezabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

[9] Pro úplnost desátý senát Nejvyššího správního soudu uvádí, že se v poslední době zabýval stejnou právní otázkou; tehdy však zjistil, že různé senáty zdejšího soudu činily rozdílné závěry o téměř identických návrzích na přiznání odkladného účinku. Proto byl v této předcházející věci nucen usnesením ze dne 28. 8.2014, čj. 10 Ads 99/2014-44, věc postoupit rozšířenému senátu. V projednávané věci však Nejvyšší správní soud nepřistoupil k fakultativnímu přerušení řízení dle § 48 odst. 3 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť by to podle jeho názoru bylo v rozporu se smyslem institutu odkladného účinku, tj. poskytnutí faktické a okamžité ochrany (v případě splnění zákonem stanovených podmínek).

pokračování

[10] Při rozhodování o tomto návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti desátý senát zdejšího soudu sledoval své stanovisko vyjádřené již v bodě 14 usnesení čj. 10 Ads 99/2014-44. Tam se přiklonil k názoru, podle něhož může být odkladný účinek kasační stížnosti podávané správním orgánem přiznán pouze tehdy, osvědčují-li výjimečné okolnosti věci vznik závažné újmy (např. vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku, apod.).

[11] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud návrh stěžovatelky na přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti zamítl.

[12] Usnesení o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2014

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu